

KAINA:

Metams 5 rb., pusme-
čiui 2 rb. 60 kap., 3
mėnesiams 1 rb. 30 kp.
1 mėnesiui 45 kap.

Skyrium numeris 5 kap.

M. II.

Lietuvių Balsas

Kovo 24 d. 1916 m.

Redakcijos ir Administracijos adresas: PETRAPILIS, Baskov per. № 29,
Tel. 652-02.

Redakcijos sekretorius L. Noreika priima kasdien, be sekmadienių, nuo 12—2 val. dieną.

SKELBIMAI:

Petito eilė (4 skiltys)
prieš tekstą 60 kap.,
po teksto 30 kap.,
Darbo ieškantiems:
eilė 10 kap.

Giminių ieškantiems
eilė po teksto 10 kap.

№ 24 (53)

1916 M. KARO PASKOLA.

**Kiekvienas rublis, karui atiduotas, dygliuota
viela pastos kelią priešininkui, greita kulka
pavys jį.**

TEGU IR JŪSŲ RUBLIAI BUS KARUI!

RASYKITE KARO PASKOLAI!

Pasirašymo sąlygos.

Paskolos obligacijos yra leidžiamos 50, 100, 500, 1000, 5000, 10.000 ir 25.000 rub. didumo ir duoda, pradedant nuo 1916 m. vasario 1 d., 5½%, kurie išmokama dviem atvejais per metus — vasario 1 d. ir rugpjūčio 1 d.

Procentų išmokėjimas bus visuomet paliuosuotas nuo mokesnio, mokamo už pelną nuo pinigų kapitalų.

Visos obligacijos bus panaikintos lig 1926 m. vasario 1 d.; lig to laiko paskola nebus išpirkama.

Termininiai kuponai ir panaikintos obligacijos bus apmokama Valstybės Bankoje, Izdo Kasose (Kaznačėistvose) ir Taupomosiose Kasose.

Paskolos obligacijos bus priimamos užstatyti, pasiimant izdo užsakymus (podriady) ir pristatymus (postavki), taip pat apsaugoti terminais išskirstomiems akcijų mokesniams ir tamožnių muitams, — kainomis, Finansų Ministerio skiriamomis.

Šios paskolos obligacijų savininkai turės teisę pakeisti jas kitomis valstybės paskolų obligacijomis, tokio pat arba ir ilgesnio termino, kurios gali būti išleistos Imperijos viduje per 1915 metus; toms naujoms paskoloms apmokėti bus priimamos šios paskolos obligacijos tokia kaina, kokia jos išleistos.

Kame ir kada galima užsirašyti:

Pasirašyti paskolai galima nuo kovo 15 d. pradedant šiose vietose:

Valstybės Bankos Kontorose ir Skyriuose, privatinėse komercijos bankose, Izdo Kasose (nuolatinėse), miestų visuomenės bankose ir savitarpinio kredito draugijose.

lig balandžio 22 die-
nos, ir šią dieną.

Petrapilio Valstybės Bankos Kontoroje, Vyriausiojoje ir Gubernijos Izdo Kasose paskolai pasirašyti galima, be darbo dienų, ir visomis šventomis dienomis nuo 11 val. lig 2 val. dieną, išskyrus kovo 25 d. Didįjį Penktadienį ir pirmi dvi Velykų dieni.

Valstybės Taupomosiose Kasose, mažojo kredito įstaigose ir Karo laukų Izdo Kasose.

lig gegužės 13 dienos
ir šią dieną.

Petrapilio Taupomojoje Kasoje ir jos Skyriuose pasirašymai priimami nuo 10 val. ryto lig 8 val. vakaro visomis darbo ir švenčių dienomis, išskyrus kovo 25 d., Didžiojo Ketvirtadienio vakarą, ištisą Didįjį Penktadienį ir Šeštadienį pirmą dieną Velykų, balandžio 23 d. ir gegužės 6 d.

Pasirašymo sąlygos.

Išleidžiamoji kaina yra 95% pastatytosios (nominalinės) vertybės, pridėjus prie jos bėgamuosius procentus, skaitant nuo 1916 m. vasario 1 dienos.

Kas nori apmokėti obligacijas už visą savo pasirašytąją sumą, apmoka jas tą pat dieną kada pasirašo.

Kas pasirašys Valstybės Bankoje, privatinėse komercijos ir miesto visuomenės bankose daugiau ne už 500 rub., o Izdo kasose, Taupomosiose Kasose, savitarpinio kredito draugijose ir mažo kredito įstaigose — daugiau ne už 300 rub., apmokėjimas gali būti paskaldytas ratomis, bet taip, kad pasirašytosios paskolos obligacijų sumos 50% būtų įmokėta pasirašymo dienoje, o likę 50% ne vėliau, kaip lig gegužės 13 d.

Kas pasirašo mokėsiąs ratomis, tas, be įmokamųjų tuojau pasirašytosios sumos 50%, kartu turi įnešti 5% užustato nuo nominalinės likusios neapmokėtos obligacijų sumos.

Palengvinimai obligacijoms laikyti.

Obligacijų savininkai, nieko už tai nemokėdami, gali atiduoti jas saugoti Valstybės Bankos įstaigoms, Izdo ir Taupomosios Kasoms, įnešę tik paskirtą gerbinį mokesnį. Kas turi pasidėjęs pinigų Taupomosiose Kasose ir, pirkdamas tose kasose paskolos obligacijas, įneša jų mokesnį rašydamas jį taupomosiose knygelėse, tas nemoka nė gerbinio mokesnio.

Skaitykite ir platinkite

LIETUVIŲ BALSAS

LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dviasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviesties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištremimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn nieko, kas žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvių, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemėlė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai — aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausią kainą skelbimus-ieskojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO **kaina:** Rusijoje metams **5 rb.**; 9 mėnesiams **3 rb. 90 kap.**; 6 mėnesiams (pusė metų) **2 rb. 60 kap.**; 3 mėnesiams **1 rb. 30 kap.**; vienam mėnesiui **45 kap.** Užsieniuose metams **9 rb.**; 9 mėnesiams **6 rb. 80 kap.**; 6 mėnesiams (pusmėčiui) **4 rb. 60 kap.**; 3 mėnesiams **2 rb. 35 kap.**; 1 mėnesiui **80 kap.** Skyrum numeris **5centai.**

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltes) prieš tekstą — 60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto — 10 kapeikų.

Lietuvių Balso adresas: PETROGRAD, Baskov per. 29.

4

„Lietuvių Balso“ Skaitytojams.

Balandžio 1 dieną baigiasi pirmas šių metų bertainis. Kas buvo užsisakęs „Lietuvių Balso“ tik 3 mėnesiams, kviečiame pasiskubinti užsisakyti ir toliau. Neužsimokėjusiems lig balandžio 7 dienos, „Lietuvių Balso“ siuntinėjimas bus sustabdytas.

3

Katalikų domei!

Juozo Masiulio

krautuvėje,
atsikėlusioje į SMOLENSKĄ, yra par-
duoti: įvairių maldaknygių, ražančių,
kryželių, agnosėlių sidabrinių ir prastų.
Kainos prieinamos. Adresas: СМО-
ЛЕНСКЪ, Ангелъгардовская ул. № 23.
О. И. Масюлицы.
408—1

Lietuvių spaustuvei

L. Dr. Centralinio Komiteto steigia-
mai Petrapilyje,
reikalingi raidžių rinkėjai, mašini-
stas ir metrapažas.

Spaustuvė netrukus pradės darbą.
Kreiptis šiuo adresu: Басковъ пере-
улокъ, д. № 29, кв. 10.
203

VORONEŽE „Saulės“ KURSUOSE

bus pradėtas naujos jaunikačių ir
mergačių, norinčių liaudies mokyto-
jų teises įgyti, kuopos ren-
gimas.

Norintieji įstoti į tą kuopą
turi turėti 4—5 klasių didumo
mokslą ir išreikšti savo norą, paduo-
dami savo adresus Centralinio Lietuvių
Komiteto igaliotiniui Kanauninkui Olšau-
skiui: Voronežas, Mažoji Dvorińska ga-
tvė № 21.

Apie mokslo pradžią bus paskel-
bta vėliau.

„SAULĖS“ Draugijos pirmininkas
Kanauninkas K. Olšauskis.
468—10

Lietuvių Draugijos

nukentėjusiems dėl karo šelpti
Charkovo skyrius persikėlė kitan
butan: Ярославская ул. д. № 18.
329—1

Petrapilis, Kovo 24 d.

Lietuva, likimo pastatyta dviejų
suskovusių pasaulio galiūnų tarpe,
sudeginta, sugriauta, nuniokota, nebe-
gali šiuo tarpu pati savęs aprūpinti,
būdama paskendusi didžiausiuose var-
guose. Ji šaukiasi pagalbos kitų. Ji
jos reikalinga yra dabar ir nemažiau
bus reikalinga po karo. Kur gi ji
kreips savo akis, laukdama tos pa-
galbos, jei ne visų pirmą į savo su-
nus, išskėlavusius į aną tolimąją šalį,
už jūrų, kurios šis karas tiesiai dar
nelietė ir, reikia tikėtis, nelies. Ir
Amerikos lietuviai tuojau suprato
tą savo pareigą tėvynėi. Tik jie ilgai
tarėsi, ginčijosi, negalėdami apčiuo-
ti vienybės ir tikrojo uždavinio. Pasku-
tinieji Amerikos lietuvių laikraščių
numeriai mus vis daugiau džiugina,
nešdami vis linksmesnių žinių. Šit
jie praneša, kad dvi didžiausi Ame-
rikos lietuvių srovės jau baigianti tar-
ties bendram darbui — Lietuvai šel-
pti ir gelbėti. Greta to jie praneša ir
kitą gerą žinią, kad Amerikos lietu-
viai jau susitarę bendrai sudaryti
vieną didelę organizaciją bendrovę,
kurios uždavinys bus kredito kelių
gaivinti Lietuvą, ypač jos ūkį ir ap-
skritai ekonominį padėjimą, po karo.

Bendrovės sumanymą iškėlė ir jai
projektą sustatė žymus Amerikos lie-
tuvių visuomenės darbininkas R. Ka-
ruža. „Vienybė Lietuvninkų“, dėdama
išsiaiškinus bendrovės projektą šių metų
№ 20-me, suprasdama visą jos svar-
bą, rašo savo žengiamajame straip-
snyje:

— Ligšiol mes amerikiečiai tik
sentimentingai šūkavome, kad reikia
gelbėti Lietuvą, verkėme laikraščiuo-
se, prakalbose, susirinkimuose. Dir-
bome, ginčijomės, vaidijomės dėl sro-

vių, dėl vadovavimo ir rinkome Lie-
tuvai tiktai skatikus, kuomet mūsų
milžiniški kapitalai, sudėti svetimtau-
čių bankose, šelpė svetimtaučius...
Svetimtaučių kapitalai užims po karo
Lietuvą, paims savo rankosna žemes,
o mes paliksime tauta be žemės, jei
mes tik sentimentingai darbuosimės.
Gana sentimentalizmas! Pradėkim rea-
lingai veikti! Tomis 60—70 tūkstančių
aukų, kurias surinkome Lietuvai gel-
bėti, tai tik tuo tarpu nubrauksime
vieną kitą ašarą mūsų kankiniams
Lietuvoje. Aukomis Lietuvos neatsta-
tysime. Darykime taip, kaip svetim-
taučiai daro! Steigkime savo milžini-
škas finansines bendroves. Neduokime
svetimiems naudoti mūsų kraštą, ne-
bukime kitų vergai!

Toliau „Vienybė Lietuvninkų“, pa-
žymėjusi, kad steigiamoje finansinėje
bendrovėje nebus vietos ir srovių
ginčams, ir spėdama, kad net socia-
listai galės joje bendrai dirbuoties,
nes ir jie neša į bankas savo sutau-
pytą skatiką, sako:

— Nuo įsteigimo šios bendrovės
prasideda, galima sakyti, naujas mu-
sų gyvenimas... prasideda nauja era.

Mes naujos bendrovės įsisteigimą
taip pat laikome didelės svarbos da-
lyku. Mūsų Europos lietuvių galvose
jau senai, dar daug anksčiau prieš
karą, kildavo panašios bendrovės rei-
kalas, užvis matant tam tikrą žemės
politiką Lietuvoje, tik mums nepato-
gu buvo iškelti ta mintis viešai lai-
kraščiuose. Dabar amerikiečiai pa-
gauna ją, iki pat padugnių atspėja
reikalą ir steigia „prekybos bei pra-
monės bendrovę“. R. Karuža savo
„Prekybos Draugijos projekte“, iš-
spausdino tame pačiame „Vienybė
Liet.“ šių metų 9-tame numeryje, iš-
dėsto ir bendrovės steigimo pobū-
džius (motyvus), ir jos uždavinius.
Jie taip pat svarbūs ir taip mums vi-
siems suprantami! Norime juos pri-
minti ir mūsų visuomenei, tad pa-
kartojame išties „Lietuvių Balso“. R.
Karuža rašo:

— Dabartinis karas bus be galo
skaudus jaunučiui ir neturtingam dar
Lietuvos ūkiui. Šimtai tūkstančių mu-
sų žmonių kris karo laukuose ar ne-
teks gyvybės nuo skurdo, ligų ir ba-
do. Šimtai tūkstančių lietuvių, aplei-
dę savo ūkius, namus, turtą, elge-
tauja tarpe svetimųjų. Daugelis jų
žus svetimoje šalyje; kiti, sugrįžę į
gimtąjį kraštą, ras savo trobas išde-
gintas, ūkius apleistus ir nuniokotus,
turtą sunaikintą dingusį. Ir atsiras po
karo tušti laukai, apleistos dirvos, dy-
ki žemės plotai, kurių palaikyti silpni

seneliai, našlės ir našlaičiai neįstengs.
Bus parduodami žemės plotai už
menką kainą, gi nuvarginti negalės
jų atpirkti.

— Kas atsitiks? Ateis svetimtau-
čiai suorganizuotais milžinais kapita-
lais ir pusdykiai išpirks lietuvių že-
mę, pelnydami milijonus iš mūsų
vargo. Jau šiandien girdėti apie tai
balsų. Štai, vienas vokiečių profeso-
rius P. Rohrbach savo veikale „Russ-
land und wir“ išsitaria, „kad trumpu
laiku visas Baltijos Pajūrio kra-
štas ir Lietuva gali būti vokiečių ko-
lonistų apkolonizuoti... ir tuo vienu
atsimokėjimu šitas kraštas sudarytų
galingą vokiečių žemę“. Toliau tas
pats Rohrbachas išrodinėja, kad „Lie-
tuvijoje yra daug vyriausybės nusavy-
bės, neapsakomai praskolintų ir nu-
smukusių... lenkų ir rusų dvarų, ku-
riuos, taikai įvykus, reikėtų parduoti.
Visi rusai savininkai ir didžioji lenkų
dalis noromis juos parduotų...“ Ži-
noma, vokiečiams „tada visas klaui-
simas — galutinai šį kraštą suvokie-
tinti — būtų išrishtas“.

— Tas pats pavojus gresia mums,
nežiūrint, koks bus šio karo galas.
Ar Lietuva liks vokiečiui, ar sugrįš
prie rusų, ar, pagaliaus, įgys nepri-
klausomybę — vistiek mūsų nuvar-
ginti žmonės neturės tiek medžiagi-
nių pajėgų, kad galėtų atsispirti sve-
timtaučių kapitalams, kuriuos iš da-
lies jau pradeda mobilizuoti, ypač
Vokietijoje, kur finansinės įstaigos
per savo agentus daro smulkius eko-
nominius tyrinėjimus užgrobtuose
kraštuose. Pavojus gresia Lietuvai
nuo vokiečių, rusų, lenkų ir net or-
ganizuotų žydų bankininkų, kurie
be abejo nepraleis progos lengvai
pasipelninti.

— Lietuvos ekonominis sunaikini-
mas gresia lietuviams pavojumi nu-
stoti nuosavybės, jei nepastosim tam
kelio. Taip padaryti turime priešais
kitų kapitalus pastatyti savus kapita-
lus, kurie galėtų apginti mūsų žemę,
mūsų ekonominį gyvenimą nuo sve-
timtaučių pasikėsinių.

— Kaip tat padarius? Mūsų žmo-
nės Lietuvoje neturi kapitalų. Atlygi-
nimas karo nuostolių be abejo daug
padės žmonėms sugrįžti prie norma-
linių gyvenimo sąlygų, tačiau to at-
lyginimo neužteks apsiginti nuo sve-
timtaučių pasikėsinių. Viltis—Ame-
rikos lietuviuose. Jie, didžiama būda-
mi tik darbininkai, tiesa, irgi neturi
organizuotų finansų įstaigų. Turi te-
čiau mūsų žmonės sutauptus mili-
jonus turtų, gulinių svetimtaučių
bankose. Jei galima būtų sutraukti
bent dalis tų turtų į vieną vietą, tu-
rėtumėm milijoninę finansų organiz-
aciją, kuri ne tik apgintų nuo pražu-
ties lietuvių ekonominį gyvenimą Lie-
tuvijoje, bet drauge neštų milžinišką
pelną lietuviams amerikiečiams.

— Karui pasibaigus, Lietuvoje tu-
rės prasidėti naujas, galingas, įtem-
ptas gyvenimas. Išdeginti namai, iš-
griautos trobos reiks atstatyti; nuni-
koti ūkiai reiks tvarkyti — žodžiu,
visur bus darbo užtenkamai. Gyvu-
liai, statomoji medžiaga, padargai,
įvairios rūšies įrankiai bus reikalin-
gi — žodžiu, prasidės Lietuvoje kru-
tėjimas, apie kurį ligšiol ir nesvajota.
Aišku, jog prekyba išsiplėtos iki ne-
girdėtam dar laipsniui, o tat duos di-
džiausią pelną kapitalams, prekybon
įdėtiems.

Toliau, nurodęs, kad Europos pi-
nigų vertybė vis eina ir dar eis ma-
žyn, o Amerikos — didyn, kad do-
leris gali pakilti lig 4 rublių, kad ka-
rui pasibaigus Europos pinigai vėl
ims kilti, kad tokiu būdu pinigai idė-
ti Lietuvai, trumpu laiku dvigubai
padidės, bendrovės projekto autorius
ragina amerikiečius nelaikyti savo pi-
nigus svetimtaučių bankose, bet dėti
juos savoje įstaigoje.

— Keikia mums lietuviams ame-
rikiečiams sudaryti milžiną bendrovę,
kuri iš mažų sumų drauge sudarytų
milijoninį kapitalą, ir tuo kapitalu
versties Lietuvoje, kaip tik pasibaigs
karas ir bus tam tikslui tinkama pro-
ga. Tačiau rinkti kapitalai reikia tuoj
pradėti, kad, karui pasibaigus, būtu-
me visai prisirengę.

VALSTYBĖS DŪMA.

Kovo 17 d. posėdis.

Posėdžio pradžioje V. Dūma svarstė ir priėmė uždarytomis durimis du slapto įstatymų sumanymus.

Po to buvo svarstomas revizijos įstatų sumanymas. Šitas sumanymas yra kodifikacija išmėtytų visur revizijos įstatymų ir taisyklių. Komisija, žiūrėjusioji sumanymą, išreiškė pageidavimą, kad valstybės kontrolė būtų labiau nepriklausoma, atsakomieji jos valdininkai kad nebūtų mainomi, kad valst. kontrolė turėtų revizuoti visas vyriausybės įstaigas ir kad valstybės kontrolieris būtų išskirtas ir ministrų tarybos sudėties. V. Dūma revizijos įstatų priėmė, kaip suredagavo juos komisija, tik, Šingariavo ir Višnevskio patariama, kad valst. kontrolė turinti turėti teisės revizuoti privatinų komercijos bankų ir bankų kontorų veikimą.

Pagaliaus svarstomas įvedimas žemių Uzkaukazyje. V. Dūma pveda Savavaldybės Komisijai išdirbti tam tikro įstatymo sumanymą.

Kovo 21 d. posėdis.

Posėdžiui prasidedant, M. Rodzenko pasakė kalbą apie nuskan-dinimą ligoninės laivo „Portugalio“. Kalbėtojas prašė Dūmos, kad leistų jam pranešti sąjungininkių ir neutralių valstybių parlamentams, jog V. Dūma su paniekinimu žiūrinti į tokių žiaurų vokiečių darbą ir užjaucianti nelaimės ištiktuosius. Dūma vienu balsu sušuko Rodziankui: „Prašome, prašome“.

Po to svarstoma ir priimama ke-lių ministerijos sąmata.

Iš Amerikos.

Lietuvių Prekybos bei Pramonės Bendrovė (Lithuanian Commercial and Industrial Co.).

R. Karūza savo sustatytame Lietuvių Prekybos bei Pramonės Bendrovės projekte tokius jai tiesia pamatus:

Bendrovės kapitalas turėtų būti 5.000.000 dolerių, sudėtas pajais—po 10 dol. Bendrovės tikslas—pirkti, pardavinėti ir laikyti savo išde įvairių prekybos bei pramonės įstaigų pajus ir čekus.

Bendrovė turėtų būti įregistruota Amerikoje, bet visas jos darbas turėtų būti beveik išimtinai Lietuvoje ir tik mažuma Amerikoje.

Bendrovė pati nevarytų nei prekybos, nei pramonės, jį tik savo kapitalais pirkinėtų pajus tų įstaigų, kurios verstųsi Lietuvoje, tokių bus jas kapitalizuodama.

Ko liūdi, sesute?

—Ko rymai, sesute,
Ko liūdi, jaunute,
Ar sunki dalelė,
Ar skauda širdelę?
—Vai sunki dalelė,
Ir skauda širdelę—
Vai baisi ši karė
Man toli išvarė

Iš savo namelio,
Iš gimto kraštelio!
Tik mieli tėveliai
Tėvynės šalelėj!

O broluželiai,
Kur mušių laukeliai!
O aš čia tik viena
Vis liūdžiu kasdieną,

Kaip vargšė našlaitė
Kaip tyrų žolaitė.
—Neliūski, sesute,
Raminkis, jaunute—

Ateis ta dienele,
Prašvis mums saulelė:
Sugrįši tėvynė,
Brangiojo gimtinė;

Pastiks tau tėveliai
Sugrįš gal broleliai.

K. Š—m—n—s.

Sakysim, Bendrovė finansistų tokią „Viliją“, tokią „Žagrę“, tokią „Lietuvos Ūkininkų Bendrovę“, susidariusią Vilniuje prieš pat karą; ji padėtų varyti darbą ir toms naujoms draugijoms ar bendrovėms, kurių turės atsirasti po karo, kaip sakysim žemės pirkimas ir t. t.

Kad pinigai nebūtų dedami į pavojingas įstaigas ir nežūtų, Bendrovė reiktų turėti Lietuvoje—Vilniuje—sava agentūra, kuri prižiūrėtų, kad bendrovės įdedamieji kapitalai teisės ir ekanomijos žvilgsniu būtų patikrinti.

Kapitalui rinkti reiktų sudaryti organizacinis komitetas ir išrinkti į jį pačius žymiuosius Amerikos lietuvių žmones. Bendrovės įdėją ir naudą turėtų platinti kuoplačiausiai visi: ir laikraščiai, ir tam tyčia literatūra, net bažnyčios sakykla ir susirinkimai; ypač turėtų daug padėti abudu didžiuoju Amerikos lietuvių susivienijimu. Reiktų platinti nuomonę, kad kiekvienas amerikietis lietuvis turi įsigyti nemažiau kaip 10 pajų po 10 dol. Net darbininkui, sakysim, per metus ne taip sunku sudėti 100 dol.

Per lietuvių konferenciją Naujorke š. m. vasario 22 d. buvo steigiamasis Lietuvių Prekybos bei Pramonės Bendrovės susirinkimas. Perskaityta Karūzos projektas ir padėtas svarstyti pamatan. Sumanymui visi pritarė ir apsvarstė projekto smulkmenas. Į laikiną direkciją išrinkti: 1) kun. J. Dabužinskis, 2) V. Ambrazevičius, 3) St. Staknevičius, 4) dr. Bacevičius, 5) P. S. Vilmantas, 6) R. Karūza, 7) kun. J. Žindžius, 8) M. J. Vinikaitis, 9) M. Bučinskis, 10) B. Ščegauskis, 11) J. O. Širvydas.

Išrinktieji direktoriai turės sustatyti Bendrovės statūtą ir įregistruoti New Jersey'o valsčiuje su kapitalu ne mažiau kaip 100.000 dol.

Išdininku pats susirinkimas išrinko M. Bučinskį. Direktoriai išrinko iš savo tarpo centro valdybą: pirmininku—P. Vilmantą, vicepirmininkais—dr. Bacevičių ir M. Vinikaitį; susirašinėjimų sekretoriumi—R. Karūzą, finansų Sekretoriumi—kun. J. Dabužinskį.

Visas organizacinis darbas pavestas didektoriams ir centro valdybai.

Steigiamajame susirinkime dalyvavusieji pasižadėjo sudėti apie 2000 dol. Visi apsiėmė agituoti ir raginti žmones, kad pasidėtų savo pinigų bendrovėje ir kad 10% pažadėto įdėlio įmokėtų ne vėliau kaip per vieną mėnesį.

Delegatai į Lietuvą.

Amerikos lietuviai (katalikų srovė) siūnčia delegatus apžiūrėti ir ištirti vokiečių užimtosios Lietuvos padėimą. Delegatais nuskirti: d-ras Bielskis

Ad maiorem Dei Gloriam!

1) Ceslaus Sosnowski Magister Sacrae musicae in ecclesia S. Catharinae Petropoli „Venite Adoremus!“ O Salutaris Hostia! et duo: Tantum ergo Sacramentum.

2) „Salve Regina“.

3) „Requiem“ Missa pro Defunctis cum Resp.: Libera me Domine et ant.: Salve Regina.

Tokiu vardu pernai rudenį išėjo iš spaudos paminėti 3 veikalai—gerbiamo ir visuomenei žinomo mūsų kompozitoriaus velionies Česlovo Sasnauskio, Petrapičio archeologijos instituto tikrojo nario, apdovanoto titulu „Officier d'Academie de Paris“ ir „Ritterkreuzo“ titulu Austrijos imperatoriaus Prano Juozo I.

Kaip pats kompozitorius buvo didelio išsilavinimo, taip ir jo veikalai yra žymūs. Nedykai buvo atliktos užsieniuose vienos tik bažnyčios muzikos studijos pas vienuolius Čekų Pragoje (Austrijoje), Italų Montecasine, Vürtembergo Beurone ir Ryme. Kaip bitė renka iš visokių žolių, žolynų po dukelę į vieną krūvą medų, taip velionis per visą savo gyvenimą rinko savo tvariniams medžiagą ir

ir kun. Bartuška. Jiedu jau senokai išvažiavo iš Amerikos ir jau atvyko į vedų žemę į Stokholmo miestą. Iš Švedų jiedu važiuos toliau į Lietuvą.

Lietuvių delegatai Amerikos Jungtinių Valsčių Kongrese.

Per lietuvių konferenciją Naujorke vasario 22 d. d-ras Šliupas pranešė, kad vasario 24 ir 25 d. d. Amerikos Jungtinių Valsčių Kongreso užsienių reikalų komisija svarstysianti Pensilvanijos valsčiaus atstovo Farr'o ir socialistų atstovo Londono rezoliucijas, kuriose kalbama apie mažųjų prispaustųjų tautų padėjimą. Be to, Šliupas pranešė, kad ta pati Kongreso užsienių reikalų komisija priimsianti ir išklaususianti mažųjų tautų delegacijų pranešimus. Pasisakė, kad jis ten busias, ir patarė, kad ir tautininkai ir katalikai išrinktų iš savo tarpo po kelius žmones eiti delegatais. Lietuvių konferencija pritarė sumanymui, ir vasario 24 ir 25 d. d. lietuvių delegacija, kurioje buvo, be paties d-ro Šliupo, dar Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pirmininkas F. Zivatkauskas, St. L. T. Sandaros pirmininkas R. Karūza, S. L. R. K. A. sekretorius Vasiliauskis, A. Skladauskis, Pr. S. Vilmantas ir J. Kazakevičius, apsilankė Kongreso komisijoje. Buvo įteikta plati rezoliucija memorandumas, kuriame paaiškintas lietuvių tautos istorijos ir politikos padėjimas ir prašoma, kad Jungtinių Valsčių atstovai, jei dalyvaus taikos tarybose, užstotų lietuvių tautos reikalus ir reikalautų, kad lietuviams ir latviams būtų suteikta politikos laisvė ir teisė patiems savo reikalus spręsti. Be lietuvių, buvo dar čekų, ukrainų, žydų ir kitų delegacijų.

Farr'o rezoliucija, kurią svarstė Kongreso komisija, apie mažąsias prispaustąsias tautas taip kalba:

—Kadangi įvairių rasijų ir tautų žmonės parodė per šį karą lojalumą savo vyriausybėms, laisvai aukodami savo gyvybę ir turtą dėl jų politikos padėjimo kurio patys neturi,

—Jungtinių Am. Valsčių Kongresas drauge su Senatu (parlamentas tegu nutaria, jog mes norime, kad atskirų tautų su atskira kalba žmonės sudarytų atskirą politikos kuną ir kad tokios tautos turėtų teisę pačios pasirinkti sau valdymo formą, kuri geriausiai tiktų jų visuotinei gerovei;

—Tad Kongresas (ir Senatas) tegu nutaria, kad Jungtinių Valsčių atstovui, jeigu jis dalyvaus taikos kongrese, būtų įsakyta griebties visų padorių priemonių, kad atskiros tautos gautų politikos autonomiją su teise pasirinkti sau tokią valdymo formą, kuri geriausiai tinka jų tautiniams ir geografiniams reikalavimams.

remdamos kuoplačiausiomis žiniomis pagamino gryną katalikų bažnyčios dvasia minėtuosius veikalus. Ligi šio laiko bažnyčios muzikos veikalus temate leidžiamus tik užsienyje Regensburge (Ratisbonoje) daugiausia šių kompozitorių: vokiečių—Singerberger'io, Vitt'o, Haberl'io, Haller'io, Metterere's, Molitor'io, Piell'io ir daugybės kitų; lenkų—Gruberski'o, Kovalski'o, Valčinski'o, Suržynski'ų (trys brolei) ir keletos kitų; lietuvių—J. Naujelio. Vokiečių kompozitorių veikalai kvepia ne tiek tikru grynų bažnyčios muzikos būdu kiek liuterių choralais; lenkų—lenkiškumu, t. y. tautinėmis bažnyčios melodijomis; jų tarpe ir J. Naujelio.

Vokiečiai, turėdami Regensburge bažnyčios choralo mokyklą, taip ji savaip sutaisė, kad įtikrą Grigaliaus choralą panašumo beliko nebent tik pavadinime. Perdaug savimi pasitikėdami, toliau ne nebesistengė žengti, ir taip ypatingas jų bažnyčios muzikos būdas, ėmė viršų beveik visame katalikų pasaulyje, išskyrus nebent Italiją ir augščiau paminėtus vienuolynus.

Lenkai turėdami gretimais kaimynus vokiečius, taip pat jiems pasidavė, nors neperdaug, nes tam kliudė Petrikavo choralas, kurs skiriasi nuo Regensburgiškių visai savotiškomis

Tą pat vasario 24 d. n. k. Amerikos Jungtinių Valsčių Kongresas priėmė Farr'o pasiūlytąją rezoliuciją apie Europos tautų teises.

Iš Lietuvos.

Švedų Lietuvių Komiteto Sekretorius, filosofijos daktaras Seudebergas, apvažiavęs Lietuvą ir Latviją, išleido nedidelę knygutę, pavadintą: „Apie Lietuvą ir Latviją per karą“.

Knygutės pradžioje Seudebergas aprašo Kauną ir jo gražias apylinkes. Mieste daug esą sugriautų ir pagadintų namų. Šmarkiai nukentėję gelkelio stotis, dvasinė katalikų seminarija ir josios bažnyčia, pravoslavų soboras Mikalojaus prospekte (dabar Kaizer Vilhelm štrasse), pravoslavų soboras senajame mieste.

Bet pamatyti 42-jų santimetrų „Drūtųjų Bertų pajiegą“ esą galima tikrai už miesto, kame nė ženklo nelikę turtingų gyventojų trobų. Kaune nekarininkų žmonių esama labai maža.

Visai kitaip atrodo Vilnius. Namų, sugriautų ar pagadintų, beveik nebėsa. Prekyba einanti gana gerai, nors didesnės firmos išvežusios savo prekes ir krautuvės esančios uždarytos ir užrakintos didelėmis jutrinomis. Dauguma Vilniaus ir Kauno gyventojų esą žydai. Veik visos iškabos vokiečių kalba. Krautuvijų languose dažnai sutinkamos netaisyklinga kalba parašytos iškabos: „Hir schvoren fier soldaten“ (čia avalynė kareiviams). Gerai sekasi kepykloms ir alinėms. Labai pabrangę reikalingiausi daiktai. Visur jaučiamas visako trūkumas. Prieš vokiečių valdininkų namus, kurie dalina žmonėms duoną, stovinčios ilgos eilės žmonių. Aibės pabėgėlių ėjusios per Vilnių. Vilnius buvęs pereina-muoju punktu žmonių, netekusių savo namų, ieškančių pas savo tautiečius prieglaudose. Vilniaus apylinkės esančios panašios į tyrlaukį, kuriame striksą sudegintų fabriky ir dvarų kaiminai ir apdegę medžiai. Daugelis ūkininkų dar lapkričio mėnesyje gyvenę duobėse, granatų išmuštose, ir likusiuose apkasuose. Išgąščio metu žmonės taip išsiblaškę, kad ligšiol tėvai nežina, kame jų vaikai, moters,—kame vyrai, sesers,—kame broliai.

Lietuvių Draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpiti bendrabučiuose ir prieglaudose esą švaru ir pavyzdinga tvarka, tikrai jaučiamas didelis rūbų ir autuvų trūkumas.

Lietuvai, Seudebergo nuomone, reikalinga esanti didelė pagalba. Seudebergas stebisi, kad Lietuva daugiau nukentėjusi, kaip Lenkija ir Belgija, gyventojų esą ne mažiau, kaip pastarojoje, o apie ją taip maža žina ir tokią mažą (kaip nieko) pašalpą tei-

melodijomis. Lenkai kompozitoriai, nepasisavindami, kas grynai vokiška, ir nepamezdami, kas sava, užkariavo drauge su vokiečių veikalais, Lietuvą ir visą Rusiją. J. Naujelis, mokydamas tarp vokiečių ir lenkų, perdaug nuo jų atsitolinti negalėjo. Italų kompozitorių bažnyčios muzikos būdas yra daug grynesnis ir neperdaug nutolęs nuo tikrojo, o Čekų jau galima pavadinti grynų, nes minėtuose vienuolynuose yra užsilikęs tikrasis tradicinis Grigaliaus choralas. Jų kompozitoriai juo remiasi ir stengiasi, kiek galint, palaikyti.

Bažnyčios muzikos tą mišinį ir nevienodumą velionis Sasnauskis aiškiai suprato ir pabaigęs konservatoriją įstojo į archeologijos institutą, norėdamas susipažinti su senovės raštų ženkliais—paleografija ir t. t. Pabaigęs institutą, važiavo užsieniuosna, į seniausias bibliotekas, kur tik yra užsilikę kokie neumų raštai, į pačius didžiuosius grinosios bažnyčios muzikos šaltinius, kur galima būtų išgirsti ir pačiam pasimokyti. Darbas buvo sunkus, reikalavo daug sveikatos ir geros kišenės bag, velioniui esant pačiam geram giesmininkui, visa pasisekė įveikti kuopuikiausiai pažinti tikrąją bažnyčios muziką ir Rusijoje pirmam ją įvesti šventos Kotrynos bažnyčioje. Kiekvienam bažny-

kią. Europa ir Amerika turinčios gelbėti Lietuvą kaip gelbėję Belgiją ir Lenkiją.

Vilniuje likęs Aušros Vartų šv. Motinos paveikslas, prieš kurį suklampusių moterų būriai meldžią geresnių laikų. Aušros Vartų varpai taip pat išlikę sveiki. Iš Vilniaus Seudebergas važiuojo per Eitkūnus, Stalupėnus Pilekalnį, Tilžę, Klaipėdą ir Liepoją. Smarkiai sudaužyti Stalupėnai. Monių ir kareivių ūpui pakelti jau statomos naujos trobos nauji namai, nors dar daug gatvių, kame esą tik vieni griuvėsiai. Seudebergas, važiuodamas iš Palangos į Liepoją, taip pat matęs liudną reginį: laukai perkaisais išraižyti ir daugelyje vietų dar užsikilę vielų tvoros. Visur riogsa buvusių kaimų ir viensėdžių degėsi. Pagiriuose ties keliais niuksa kryžiai—tai brolių kapai, žuvusių už tėvynę. Nejauku esą laukuose tarp kapų kryžių su prikaltais prie jų kepurėmis, jau nublankusiomis nuo vėjų ir lytų. Toksai trumpas minėtos knygtės turinys apie liudną Lietuvos vaizdą.

Augštuolis.

Česlovo Sasnausko Fondai.

Kaip jau visuomenei žinoma, mirus didžiam lietuvių muzikui kompozitoriui Česlovui Sasnauskui būrelis lietuvių pasiryžo pagerbti mūsų didį tautietį velionį Česlovą, įvykindamas jo norą, kad bent jo kaulai ilsėtųsi Lietuvos žemėje. Būrelis, pasikalbėjęs su žymesniais Petrapilio lietuvių kolonijų žmonėmis, pastebėjo, jog jo sumanymui visi pritaria. Tegu didžio mūsų tautos dailininko siela iš savo karsto žadina tautos meną! Tuo tikslu buvo sutarta išvežti velionis Lietuvon ir ten, jos žemėje, palaidoti. Kol karas pasibaigs, velionies Česlovo karstas padėtas kuriam laikui Viborgo kapų bažnyčios rūsyje.

Visas tas žygis reikalauja nemaža išlaidų. Visų pirma, pasiryžus vežti velionį Lietuvon ir nelaidojant žemėje, reikėjo padirbinti metalinis grabas, už kurį užmokėta 200 rub. Toliau, reikia mokėti už vietą bažnyčios rūsyje — po 15 rb. mėnesiui, paskiau reikia mokėti, kad ir nedaug, tarnams už vainikų saugojimą, Sudėjus visas tas išlaidas, išeina daugiau ne 309 r. (už vietą rūsyje užmokėta už pusę metų). O kame išlaidos vežant Lietuvon po karo ir ten laidojant. Visam tam reikalinga nemaža lėšų. Iš kur jų gausi, jei ne iš dosnios visuomenės rankų. Tuo tikslu renkamos aukos. Jų jau nemaža surinkta, bet dar daug daugiau reikia surinkti.

Ir tuo dar nevisa baigiasi. Mums lietuviams turi būti ne mažiau bran-

čios muzikos mylėtojai vertėtų užteiti nors paklausti ir gerai įsidėti. Tiek laiko ir darbo nėra vienas nei lenkas, nei vokiečiai muzikas nebuvo „padėjęs ir gal ne vienas katalikas vargonininkas nebuvo užsitarnavęs tokių titulu, kaip a. a. velionis Česlovas, mūsų tautietis kompozitorius. Tat pažymi ir vokiečiai knygoje: Alfred Copenzath. Ratisbonae 1909 a — Band III (Samlung)“.

Lietuviai geriau pažinome velionį Sasnauskį tik tada, kada jis išleido 12 numerių „Lietuviškos muzikos“, ir juose visuomenė pamatė kompozitoriaus gabumą, kurs padėjo mūsų tautos muzikai tikrą pamatą. Kaip lenkams pamatus tiesė tautos muzikai — Chopinas, Moniuška, rusams — Glinka, vokiečiams — Schubertas, taip mums toks yra a. a. Sasnauskis. Mums Sasnauskis, suliginti su kitais mūsų muzikais, mažiau tėra žinomas, nes mes jo nemokame apvertinti, nesuprantame. Jisai pagaminome mums tokių veikalų, kokie yra gaminami tik išaugusioms tautoms. Prancūzai ir vokiečiai daugiau jį pažįsta ir gerbia, negu mes patys. Kad taip yra, mes matome kad ir iš to, jog velionies Česlovo rašyti veikalai yre išleisti užsieniuose tokiuose klasinės vargonų muzikos rinkiniuose, kuriuose randa sau vietos tik pagarsėję Europos muzikai. Ir greta jo mes randame Česlovą Sasnauskį.

gus tas dvasios turtas, kurį velionis paliko, jo muzikos tvariniai, kaip tautos dainos ir pasaulinio turinio tvariniai, taip lygiai jo didelis bažnyčios muzikos kompozicijos, kurios tiek pat daro brangiausią tautos meno turtą. Be galo svarbu, kad mūsų tautos įstaigos ir organizacijos turėtų tuos velionies tvarinius ir naudotųsi visomis jų savininko teisėmis. Tas pats velionies gerbėjų lietuvių būrelis yra sumanęs įgyti visus velionies Česlovo Sasnausko tvarinius ir visas jų nuosavybės teises ir įgijus atiduoti visą tą brangų turtą Lietuvių Dailės Draugijai. Norint tat padaryti, reikia visa tat išpirkti. Reikia žinoti, kad velionis, lig gyvas ir sveikas budamas, visą savo palikimą užrašė testamentu privatiniam žmogui, mylimam asmeniui, būtent Servirogaitei. Petrapilio apygardos teismas testamentą jau patvirtino. Dabar su Servirogaite vedamos tuo reikalu tarybos derybos. Norint šis sumanymas įvykdyti, reikės dar didesnės krūvos pinigų, negu velioniu pervežti Lietuvon.

Be to, yra noras įsteigti prie Petrapilio konservatorijos stipendiją, kuria galėtų naudotis neturtingas lietuvis muzikas, eidamas konservatorijos mokslus. Pirmoji ši sumanymą parėmė darbu — gausia auka — Petrapilio Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija, aukodama Č. Sasnausko Fondui 300 rub., prie kurių J. E. Žemaičių vyskupas Pr. Karevičius, būdamas Savitarpininkų visuotiname susirinkime, primetė dar 10 rb.

Visiems minėtiems tikslams — a) Č. Sasnauskiui Lietuvon pervežti, b) jo tvariniams išpirkti ir c) Č. Sasnausko vardo stipendijai įsteigti — yra steigiamas Č. Sasnausko vardo Fondas.

Visus velionies Česlovo Sasnausko vardui paminėti ir pagerbti reikalus veda kaip ir komitetas, kuriame yra šie žmonės: V. Dūmos atstovas M. Yčas, kunigų Akadem. prof. kun. B. Čėsnyš, konservatorijos studentas J. Žilevičius, A. Paulauskis ir L. Noreika. Šie žmonės rūpinasi ir velionies pervežimu Lietuvon, ir jo tvarinių išpirkimu ir steigiamuoju Fondu. Jie tam tikslui renka ir aukas.

Aukos prašoma siųsti arba paminėtiems žmonėms, arba geriausiai per „Lietuvių Balso“ Redakciją, pažymint, kad siunčiama Č. Sasnausko Fondui. Visos aukos bus skelbiamos „Lietuvių Balse“.

Korespondencijos.

VITEBSKAS.

Nors mūsų lietuvių pabėgėlių čia ir neperdaug, vienok pačiame mieste

Dabar grįšime prie tų veikalų, apie kuriuos rašyti šį kartą yra svarbiausias mano tikslas. Kaip matėme, Sasnauskis yra žinomas Europoje. Su jo tvariniais ir norėjau bent kiek supažindinti ir mūsų visuomenę.

„Venite Adoremus!“ Knygtė labai patogaus, nedidelio formato, popierius geras, spauda graži, tamsiai mėlinos spalvos. Partitūros kaina — 70 kap., balsai po 20 kap. Knygelėje yra „O Salutaris Hostia“ ir 2 „Tantum ergo Sacramentum“ maišytam chorui. Atskleidus, pažiūrėti, rodos, nėra ko, bet kada įgirsti giedant, tada tik pažįsti ir supranti, kad tai ne kokia dainelė, ne vokiškas ar lenkiškas choras, bet tikra malda, tikra nuliūdusiųjų ramintoja, tikra angelų giesmė... ypač kada girdi giedant po paties autoriaus batuta. Negalima nė aprašyti tas gražumas pajėga, kurią idėjo kompozitorius savo veikaluose — kaip jie žavėja kiekvieną savo švelnumu, rimtumu ir šventumu. Gilus ir liuosas harmonijos ir kontrapunkto valdymas ir drauge visų afektų t. y. kiekvieno balso turto, koks kam yra, mokėjimas kiekvienam jį duoti ir iš kiekvieno iššaukti — visa tat susidėję į krūvą sudaro tokių muzikos dalykus, kurie nuo mažo lig seno visiems užgauna jausmus, sujūdina ir žadina į malda ir tą, kurs būtų atšalęs. Taip pat galingu, rimtu ir atsako savo vardui du „Tantum ergo Sacramentum“.

negalėjome sutilpti. Daugelis mūsų gyvena sodžiuose ir miesto apylinkėse. Lietuvių komitetas, negaudamas mieste vietos turėjo atidaryti savo prieglaudą už miesto Tulovos dvare (5 varstai nuo Vitebsko). Ten buvo dvi prieglaudi: viena vaikams Dospelmeero namuose, kita seneliams Berzino namuose. Pastaruoju laiku senelių prieglauda perkelta į miestą netol bažnyčios; taigi seneliai galės joje lankytis. Berzinas kad ir latvis, bet mums buvo labai palankus — už tai kad seneliai gyveno jo bute, nepaėmė jokio užmokesnio. Už tai ir tariame jam viešą ačiū.

Vasario 21 d. vaikų prieglaudoje, jos prižiūrėtojų Kastancijos Baltrūšaitės ir Karolinos Gaidamavičaitės, rūpesniais buvo savybės vakarėlis. Suvaicino komidijėlę: „Paskubejo“. Paskiaus buvo vaidinamoji „Rūtų saujelė“ — buvo tai vaikučių eilės: pirm mergitės, paskui berniukai, sustoję į vieną eilę, laikydami rankoje žalius buketėlius, puikiai padeklema. Paskui dar sakė eilių atskiri vaikai. Pagaliaus buvo dainuojama visokių rūšių tautos dainų buvo duetu, solo ir choras. Ypatingai pasižymėjo viena 11 metų mergytė savo gražiu balseliu — ji solo padainavo „Kur bakūžė samana“. Vakarėlis pasibaigė įvairiais vaikų žaidimais.

Matyti prieglaudos priveždėtojos uoliai pasidarbavo tam vakarėliui. Tik stebėtis reikia, kad sugebėjo išmokyti eiliuoti ir dainuoti tokius mažus vaikus kitiems ne daugiau kaip 4—5 metai. Labai gaila, kad į tą vakarėlį atvyko labai maža svečių. Priežastis buvo visų pirma ta, kad toli nuo miesto, o antra, kad pašaliniai

žmonės niekas nežinojo, nes tai buvo savybės vakarėlis.

Bet prašant kaikiuriems „Vilniaus sargybos kamandos“ kareiviams (joje yra apie 400 kareivių), vakarėlis buvo pakartotas užgavėnių dienoje. Už tą pakartojimą prieglaudos vaikučiai buvo gausiai apdovanoti, nes vienas kareivis Strukčinskis sargybos lietuvių kareivių tarpe surinko vaikams 51 rub. 23 kap. Gi svečiai, kurie buvo vakarėlyje, dar sumetė 50 rub. ir taip dar davinėjo pinigų atskiriems vaikams.

Manau, tas savybės vakarėlio pasisekimas bus paskatinimas sutaisyti tikrą viešą lietuvių vakarą, kurs duotų mums progos pasirodyti viešai, jog ir Vitebske lietuvių esama. Kad geriaus pasisektų, pageidaujama būtų, kad lietuviai, kurie tam darbui galėtų kuo nors pedėti, apsigarsintų vietiniame lietuvių komitete.

P. Š.

Žinios.

Petrapilis.

Latvių Draugijos „Dzimtenės“ likvidacija. Nepaprastas Latvių Draugijos „Dzimtenės“ nukentėjusiems dėl karo šelpti posėdis nutarė daugumą Petrapilio Draugijos skyrių ir tuos skyrius, kurie įsteigti pas frontą, pavesti rusų „Šiaurės pagalbos“ Draugijai. Pačios „Dzimtenės“ priežiūroje lieka tik tai tos mokyklos ir prieglaudos, kurioms pašalpos gaunamos iš Tatjanos Komiteto. Viena dalis įstaigų, kurios pašalpos gaudavo iš vidaus reikalų ministerijos, varys ir toliau savo darbą, „Šiaurės pagalbos“ prižiūrimos, kita jų dalis darbuosis artelių pamatais.

Caro įsakymu generaladjudantas Ivanovas paskirtas Valstybės Tarybos nariu.

Į Kastantinopolį nuvykęs buvęs rusų pasiuntinys Deudesas. Jį siuntusi svetimų reikalų ministerija pas Kastantinopolio Amerikos pasiuntinį. Amerikos pasiuntiniui Kastantinopolioje buvęs reikalingas padėjėjas rusų valdinių teisėms apsaugoti Turkuose. Tam pačiam tikslui šiomis dienomis atvažiuosias Petrapilin vienas Turkų Stokholmo pasiuntinystės narys Ra-

gin-Baki-Bejus. Jis siunčiamas pas Ispanų Petrapilio pasiuntinį.

Svetur.

Lozana. Bulgarija gavusi 1.500 prekių vagonų, kuriuos buvo sulaukusi Rumunija.

Rumunija dabar mainais leidusi išvežti šieno, benzino ir žibalo vieton tabako. Pradėta esą kalbėtis apie tilto per Dunoją ties Sistovu pastatymą.

Graikijos atsakymas į sąjungininkų protestą. Italai, Prancūzai, Anglai ir Rusai iškėlė Graikams protestą, kad jie, be jokio sąjungininkų sutarimo, prijungė savo valstybės Epirą.

Graikų vyriausybė atsakė sąjungininkams į jų protestą, kad prijungimas Epiro esą laikinas ir todėl ši jų pasiūlymą negalima esą skaityti, priešingu sąjungininkų santikiams.

Bucharestas. Rumunų žiniomis austrai geriau apsieina su serbais, kaip vokiečiai, arba bulgarai. Serbų magometonų gyventojai esą austrų šaukiami kariuomenėn.

Angluose. Pirmininkaujant Gendersonui buvo susirinkusi parlamento darbininkų partijos grupė. Posėdyje dalyvavę belgų socialistai, tarptautinio socialistų biuro pirmininkas ir jo sekretorius ir Belgų ministeris Emilis Vanderveldė. Prieš šį posėdį paaiškėjus, kad tarptautinio socialistų biuro nariai negalės padaryti susirinkimo, buvo nutarta, kad kiekvienos šalies darbininkai įtempsią visas pajėgas ir sudarysą tas sąlygas, kuriose busianti galima stipri taika.

Vanderveldė ir Giuismansas tuo tikslu ir atvažiavę, kad susipažinų su anglų darbininkų pažiūromis.

Belgų svečiai likę tokios nuomonės, kad darbininkų įgaliotiniai dabartinio laiko negalį svarstyti taikos klausimo, nes toks pasiūlymas galį sukelti nesusipratimų neutralinėse ir sąjungininkų šalyse.

Kinuose. Revoliucijos vadai reikalauja iš Juanšikajaus, kad jis atsisakytų nuo prezidento vietos ir nubautų monarchystų vadus.

Jam įsakytą vėl sugražinti respublikos įstatymai, kurie buvo panaikinti. Kalbama, kad Juanšikajaus žadas atsisakyti nuo prezidento vietos. Aficjalinės žinios priešingos šioms ir tvirtina, kad Pekino vyriausybė ir revoliucijos šalininkai susitaikinsia.

Naujas Japonų ministeris. Kariuomenės ministerio padėjėjas Ošima paskirtas kariuomenės ministru.

Švedų taikos lyga. Stokholme buvo švedų taikos lygos susirinkimas. Priimtoje rezoliucijoje tikimasi, kad artimoje ateityje neutralės valstybės busiančios taikos tarpininkėmis, o taip pat, kad riksdagas svarstysiąs sušaukimo taikos konferencijos klausimą.

Amerika ir Vokija. Oficjalinėmis žiniomis, santikiai tarp Amerikos ir Vokios pablogėję, nuskandinus pastarąją du Amerikos garlaivius „Englisman“ ir „Sussex“. Vėl svarstoma apie diplomatijos ryšių sutraukimą tarp dviejų valstybių. Vienok šio klausimo nutarimas pareis nuo Amerikos įgaliotinių, kurie esą pasiūsti Europon, šio atsitikimo ištirti.

Kopenhaga. Prieš reichstago posėdį buvo frakcijų įgaliotinių pasitarimas apie nardomųjų laivų karą. Nacijonalistai-liberalai ir vokiečių vyriausybės šalininkai reikalavo tuojuos aptarti vandenų karą. Socijaldemokratų frakcijos įgaliotiniai prieš šį aptarimą protestavę ir reikalavę, aptarti ir apskritai karo ir politikos padėjimą. Susirinkusios frakcijos nutarė šio klausimo svarstymą atidėti kitai dienai. Kada reichstago pirmininkas dienos programoje pranešė šį frakcijų nutarimą, tai Libknechtas griežtai priešinosi tokio svarbaus klausimo atide-

22. Malinauskis Motiejus iš Lipkiškių,
Kauno gub.

23. Mikalauskis Juozas iš Kretingos, Kauno gub.
24. Mamkus Juozas iš Peldasų, Kaun. gub.
25. Mališka Povilas iš Berežėnų, Suv. gub.
26. Macukevičius Jonas iš Skersabalių, Suv. gub.
27. Malma Stanislovas iš Sasaukiškio, Viln. gub.
28. Matuskelė Lindas iš Jozevo Suv. gub.

Aukos.

Č. Sasnausko vardo Fondai.

Petrap. Liet. Savitarp. Pašal.	
Draugija	300 rb.
J. E. Žemaičių vysk. Karevičius 10 „	
Pasirašydami aukų lapuose dėjo:	
Inž. J. Šliogeris	10 „
Zubrickis	5 „
Adv. Petraškevičius	3 „
Kun. J. Laukaitis	10 „
Kun. J. Tumas	5 „
G. L.	1 „
M. Yčas	25 „
J. Juodišius	2 „
Inž. T. Naruševičius	10 „
Valentinavičius	1 „
Kan. K. Alšauskis	5 „
J. Vokietaitis	3 „
Kuraitis	3 „
Prof. kun. Bučys	3 „
Kun. J. Lapis	3 „
J. Glemža	1 „
Kun. J. Šepetyš	1 „
D-ras Šliupas	1 „
Kun. Vailokaitis	10 „
Kun. Vilimavičius	3 „
Kun. Totoraitis	3 „
Kun. Tautkevičius	3 „
Kun. Ivaška	3 „
K. Ciemnonolskis	1 „
K. Rimša	3 „
Kun. Jul. Jasienskis	3 „
Kun. Sabaliauskis	1 „
Kun. Pr. Kavaliauskis	10 „
Kun. M. Raštutis	5 „
Kun. J. Latvis	5 „
Inž. P. Vitkauskis	3 „
Ona Brazdytė-Valiukienė	3 „
Adv. A. Tumėnas	3 „
Adv. K. Slezevičius	1 „
Inž. Avizonis	1 „
J. Kentra	3 „
P. Žitkevičius	3 „
V. Turas	3 „
P. Matulionis	3 „
Kun. T. Matulionis	9 „
Pr. Mašiotas	3 „
Adv. Kaz. Šalkauskis	5 „
Kun. Ad. Šernas	10 „
Ad. Neimanas	3 „
J. Januševičius	2 „
Kan. J. Senkus	50 „
P. Gabulas	10 „
Musteikis	10 „
J. Groblis	5 „
A. Bruckus	5 „
J. E. Vysk. Karevičius	5 „
Kun. prof. B. Česnys	5 „
A. Paulauskis	20 „

Giminės ieško šių žmonių:

1. Maticio Juozo, Juozo sūn., 28 m.
2. Matuizo Mykolo, Gabrio sūn., 55 m.
3. Matonies Antano, Gasparo sūn.
4. Matonies Domininko, 40 m.
5. Motuzo Povilo.
6. Motuzonies Jono, Juozo sūnaus, 35 m.
7. Motuzevičiaus Kastantino, Povilo sūn., 19 m.
8. Matukaičių Elenos.
9. Matukaičio Jono (iš Šiaulių).
10. Matukaičio Jono.
11. Matukų Anastazijos.
12. Matukų Kastancijos, 16 m.
13. Matuko Petro Jokūbo sūn., 40 m.
14. Matulaičių Onos, Motiejaus duk.
15. Matulaitytės Onos, Mato dukties, 20 m.
16. Matulaičių Onos, Jokūbo duk.
17. Matulaičio Juozo, mokytojo.
18. Matulaičių Marijonos Jono duk.,
19. Matulevičaitės Petronėlės, 9 m.
20. Matulevičiaus Prano, Antano sūn., 48 m.

21. Matulevičiaus Jurgio, 45 m.
22. Matulionies V.
23. Matulionienės Magdalenos, 40 m.
24. Matulionies Anelės, Jurgio dukte, 45 m.
25. Matulionies Juozo, 13 m.
26. Matulionies Juozo, 48 m.
27. Matusevičiūtės Anelės.
28. Matusevičių Onos, Kaziemiero duk., 53 m.
29. Matusevičiaus Viktoro, 44 m.
30. Matusevičiaus Juozo
31. Matusevičių Emilijos.
32. Maurado Antano, Jono sūn., 27 m.
33. Macevičiaus Aleksandro, Antano sūn., 17 m.
34. Macevičiaus Antano.
35. Maciejauskių Koralinos, Justino duk., 39 m.
36. Kun. Maciejauskių Juliaus.
37. Macedulskio Andriaus, 70 m.
38. Macių levos, 34 m.
39. Macio Motiejaus, 46 m.
40. Mackevičienės Antaninos, 95 m.
41. Mackevičiaus Juozo, Krizostomo sūn., 39 m.
42. Mackevičiaus Kazimiero, Antano sūn., 52 m.
43. Mackevičiūtės Kazimieros, Kaziemiero duk., 12 m.
44. Mackevičiaus Kazimiero.
45. Mackevičiaus Kazimiero, 40 m.
46. Mackevičių Saliomėjos, Kazimiero duk., 47 m.
47. Mackevičaitės Teofilės, Kazimiero duk. 14 m.
48. Mackūno Vinco, Vinco sūnaus, 60 m.
49. Mackūno Igno, Vinco sūn., 40 m.
50. Macukevičiaus Kazimiero.
51. Maculevičių Marcelės.
52. Maculevičiaus Juliaus, Julio sūn., 70 m.
53. Maculevičių Pranės.
54. Maciejauskienės Onos, Adomo duk., 95 m.
55. Maciejauskių Barboros, Adomo duk., 45 m.
56. Maciejauskių Barboros.
57. Maciejauskių Jono, 50 m.
58. Mačanskio Prano, Vinco sūnaus, 60 m.
59. Mačanskio Prano, 46 m.
60. Mačano Adomo, 70 m.
61. Mačeno Juozo, Juozo sūn., 35 m.
62. Marčinkaičio Baltraus.
63. Mačiukaičio Vinco, 35 m.
64. Mačiulio Vinco, Juozo sūn. 19 m.
65. Mačiulio Juozo.
66. Mačiulių Marijonos.
67. Mačiulių Mortos, Jokymo duk. 30 m.
68. Mačiulio Stanislovo, 18 m.
69. Mačiaus Simono, 70 m.
70. Matukaičio Vinco, 49 m.
71. Medzevičių Elzbietos.
72. Medikio Andriaus, 80 m.
73. Medikio Mykolo, Andriaus sūn., 25 m.
74. Medikio Jurgio, 40 m.
75. Medišiauskių Kazimiero, 39 m.
76. Mežvinskio Vinco, Alenksandro sūn., 19 m.
77. Miežlaidžio Antano, 38 m.
78. Miežūno Kazimiero, 68 m.
79. Mežio Kazimiero, Kazimiero sūn., 18 m.
80. Mekišaitės Zofijos.
81. Mekščio Kazimiero.
82. Melaičių Paulinos, Fortunato duk. 25 m.
83. Melavio Antano, 58 m.
84. Meliškevičių levos, Mykolo duk.,
85. Melių Marcijonos, Juozo duk., 40 m.
86. Melnikų Veronikos, 55 m.
87. Melniko Jono, 2 m.
88. Melnikų Marcijonos, 23 m.
89. Melniko Mykolo, 17 m.
90. Meliauskio Antano, Antano sūn., 30 m.
91. Mendelių Anelės, Jono duk., 19 m.
92. Mendeliūtės Antaninos, Jono duk., 17 m.
93. Mendelio Antano, Juozo sūn.,
94. Mendeliūtės Branislovos, Jono duk. 14 m.
95. Mendelių Elenos, 35 m.
96. Mendelio Kazimiero, Jono sūn., 10 m.
97. Mendelio Kazimiero, Petro sūn., 37 m.
98. Mendelio Petro, Jokūbo sūn.
99. Mendeliūtės Justinos, Jono duk.,

100. Menkevičių levos, Stanislovo duk., 56 m.
101. Mereckio Motiejaus, 60 m.
102. Meciūno Motiejaus, Juozo sūn., 16 m.

Julius STUKAS iš Anykščių, Kauno gub., ieškau giminių ir pažįstamų. Adresas: поч. ст. Бабиновичи, Оршанского уезда, Александру Гайгалу. 463—1

Damininkas ČERNIAUSKAS noriu susirašinėti su alutiškiais ir uteniškiais. Adresas: Петроградъ, Забалканскій пр. 30. кв. 32. 464—1

Marijona LESAUSKAITĖ, Kauno gub., Raseinių apskr., Kastantinavo val., Drobukščių sod. ieškau tėvelio Lesausko ir pažįstamų, prašau atsilipti. Adresas: Петроградъ, 3-я рота. д. № 9, кв. 6. 465—1

Domicelė KIAULĖNAITĖ, Kauno gub., Ukmergės apskr., Kupiškio par., Viliaus vienasėdžio, ieškau motinėlių, sesers Alelijos ir brolių Antano bei Petro. Jeigu kas žino, prašau pranešti adresu: Петроградъ, Литовскій пр. д. 24, кв. 5. 466—1

Narcizas BURAKAS iš Skapiškio miestelio ieškau giminių. Adresas: ст. Лабанская, Кудавской обл., Аутена Конечного, Нарцизу Бураксу. 467—1

PETRAS KREGŽDĖ iš Mosėdžio kaimo, Radviliškio par., ieškau tėvų, sesers ir pažįstamų. Adresas: Петроградъ, Волонеровская ул. д. 31, кв. 15. 469—1

Pranas VIDGINIS, Kauno gub., Šiaulių apskr., Lygumų vals., Šeraičių kaimo, ieškau giminių ir pažįstamų. Atsilipti: Петроградъ, Вознесенскій пр. 43/59, кв. 41. 470—1

Petras KUGINIS, ieškau savo seserėčios Mylės Žilinskaitės iš Aleknos sod., Biržų vals., Panevėžio apskr. Kas žino jos adresą, prašau pranešti: Петроградъ, Захарьевская ул., домъ 3, кв. 30. 397—1

Jonas Baltrušaitis iš Katinų, Tamošbūdžio val., Naumiesčio apskr., Suvalkų gub., ieškau savo pačios Agnės ir giminių: гop. Воронежъ, М. Дворянская ул., д. № 21. Литовскій Комитетъ. 418—1

Visų, kurie surado per laikraščius skelbimus savo šeimynas, gimines, pažįstamus ir draugus, prašoma pranešti jų adresus Centraliniam Liet. Komiteto Inform. ir Registr. Biurui: Петроградъ, Басновъ пер. 29, кв. 2.

Stasys ŠAKALSKIS iš Amerikos 3252 So halsted, St. Chicago U. S. A. ieškau savo motinos Marijonos Šakalės (Šakalskienės) ir sesers Nastazijos iš Raguvos m., Ukmergės apskr., Kauno gub. 406—2

Juozas RABIKAUSKAS ieškau giminių: Jurgio ir Anelės Rabikauskų ir Onos Žukauskienės. Visi iš Pilkalnio sod., Kuršėnų par. Adresas: Кама, Солдатская Слобода, Петропавловская ул. 44. 396—2

Kunigų domeil
Gavau naują transportą: Patinų, Vaskuliumų, Ampulų, Kupų, mažų kielikų, škaplierių ir ražančių. Didelis pasirinkimas arnotų, kapų, albių, komžų, stulų ir bursų. A. PETRONIS, Petrograde, Serpuchovskaja № 5, кв. 15. 282—3

REIKALINGI KURPIAI ir MOKINIAI, atlyginimas geras. Kreiptis: За Нева. Заст. Б. Смоленскій пр. 3 кв. 4 Яну-лионису. 462—1

Farmaceutai ir drogistai, gyvenantieji ir manantieji naujai apsigyventi LIETUVOJE po karo, kreipkitės šiuo reikalu: А. ГЕРДВЕНСЬ, Покровский пер., д. 10. гop. Воронежъ. 446—4

Povilas PALIUKAS, Pandėlio par., Zarasų apskr. noriu susirašinėti su pažįstamais. Adresas: Екатеринбургъ, Коммерческая Артель, Казанская ул. 6. 346—1

P. VEBLIAUSKAS, ieškau Kazio, Onos, Elzbietos ir Marijonos Čukšių iš Narbutų, Ukmergės apskr., Kovarsko parap., ir Uršulios Čukšienės iš Verselių taip-pat Kovarsko parap. 344—2

Bernardas LEVENDAUSKAS ieškau savo žmonos Tapilės su sūneliu Antanu iš Rasonių sod., Seirijų valsč., Seinų apskr. ir Jono su Agota Mazočių iš tos pačios vietos. Adresas: Москва, Крестовская заст., Средняя ул. д. 11, кв. 4. 237—1

Stasė Blaževičaitė iš Zapyškio, Marijampolės apskr., ieškau savo motinėlių Pranciškos Blaževičienės gyvenusios ten pat. Kas žino, prašau pranešti: Петроградъ, Железнодорожная ул. д. 23, кв. 1. Литовскій пріютъ. 415—1

Juozas ARDICKAS noriu susirašinėti su giminėmis ir pažįstamais. Adresas: Смифенополь, Катерининская ул. д. 50. 430—2

Ieva ČEPAUSKIENĖ iš Mintaujos ieškau dukters Levanoros 16 m. ir sūnaus Broniaus 13 m. Adresas: Поповка, Петроградской гub., Подолшина дача. 413—2

Justinas Kanišynas ieškau savo žmonos Rozalijos iš Mažonių sod., Vilniaus gub. Бранскъ, Орд. гub., Литовскій Комитетъ. 437—1

Ieškau žmonos Elenos JONIENĖS iš Pašvitinio, Kauno gub., buvusios „Blaivybės“ arbatinėje. Adr.: Брянскъ. Орд. гub., Московская 30. Борисъ. 438—1

Ona RAMANAUSKAITĖ iš Sėdžiaus, Kauno gub., ieškau brolio Prano ir pažįstamų. Adresas: гop. Могила, почт. ящикъ № 7. Аннѣ Рамановской. 444—2

Agota Pečkienė ieško vyro Juozo Peččio ir Antano Brundzos iš Suvalkų gub., Marijampolės apskr., Guėlių val., Četėnų k.: Ярославль, Рожденовая 44. Литовскій Комитетъ. 445—2

Juozas ŠMUILYS ieško giminių ir pažįstamų, prašo atsilipti: почт. ст. Вѣтка, Мор. гub., Шейно Инфица пер. Юсифу Шмуилу. 442—5

Simanas PETRAUSKAS, ieškau savo žmonos Apolonijos, gyvenusios Alytaus palivarke. Adresas: Москва, Марьяна роца, 2 протъдъ, № 26, домъ Смирнова, кв. 1. 350—1

Juozas ANDRIKEVIČIUS, ieškau tėvų iš Astampo k., Kalvarijos apskr., Suv. gub. Adresas: Москва, Марьяна роца, 2 протъдъ, № 26, д. Смирнова, кв. 1. 351—1

Simanas ABRAMAVIČIUS iš Udrijos kaimo, Kalvarijos apskr., ieškau tėvo Simano su visa šeimyna. Москва, Марьяна роца, 2 протъдъ, № 26, д. Смирнова, кв. 1. 352—2

Antanas Krikščionas, ieškau savo pačios Zosės su 5 vaikais ir motinos. Kas žino, prašau pranešti? 353—2

Juozas GERMANAVIČIUS iš Stakliškių, Trakų apskr., ieškau savo motinos Marcelios ir dėdžių: Adomo bei Antano Germanavičių. Adresas: Ст. Ратина, Минскаго уѣзда. Юсифу Германовичу. 457—1